

СТАНОВИЩЕ

За дисертационния труд на тема: "УМЕРЕНИЯТ,, РАСИЗЪМ И КАЧЕСТВЕНАТА ЛИБЕРАЛНА ПРЕСА В СЛОВАШКИ КОНТЕКСТ (ОБРАЗЪТ НА РОМИТЕ В В. „СМЕ“ 2006-2008 г.) на Мариана Петкова Попова-Бечева

За присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност 3.5 Обществени комуникации и информационни науки

(Журналистика- Съвременна световна журналистика - 20 и 21 век)

Член на научното жури: проф.дфн Милко Петров

Актуалността на избраната тема на тази докторска дисертация не подлежи на съмнение. Проблемът за междуетническите отношения и тяхното медийно отразяване в качествената преса е много важен, не само в контекста на словашкия, но и на българския медиен опит. Още по- актуална е тезата за налагането на един модерен расизъм в медийната практика на словашкия в."СМЕ", чиято умереност се дължи главно на законовите рамки, които регулират демократичните общества , изповядващи антидискриминационни стандарти.

Макар и разположена извън българската практика, дисертационният труд представя теоретичен модел и емпирично изследване на образа на ромите в качествената преса в Словакия, който позволява сравнимост с образа на ромите в българската качествена преса. Ето защо тази докторска дисертация е оригинална, интересна, този изследователски проблем досега (на базата на словашкия опит) не е разработван у нас.

Проблемът за образа на ромите в националната качествена преса е изследван единствено върху практиката на западноевропейския и североамериканския печат. За първи път този той се разглежда и върху практиката на качествена преса от Източна Европа, при това на в."СМЕ",

който има публичен имидж на медия, която е специално ангажирана с културата на толерантността към ромския етнос.

Структурата на дисертационния труд отговаря на поставените научно-изследователски цели и задачи. Той се състои от Увод, две глави, заключение и две приложения, които се отнасят до проведеното емпирично изследване на образа на ромите върху практиката на текстове от словашкия вестник „СМЕ”. Дисертационният труд е представителен по обем- той съдържа 207 страници, от които неговата библиография е 20 страници. Тя обхваща 150 заглавия, от които 18 заглавия са на кирилица, а 132 заглавия- на латиница. Факт, който показва научната осведоменост и компетентност на докторантката, много добре познаваща научната литература по проблема, който изследва. Приложенията съдържат десетки публикации от в. ”СМЕ”, което е достатъчно за провеждане на сериозно научно изследване и обосноваване на докторска теза.

Дисертационният труд като цяло постига основните цели, които си поставя.

Докторантката чрез теоретични постановки и емпирични методи „тества” основните изводи от изследванията на холандския социолингвист Тео ван Дайк, който изследва отразяването на междуетническата тема от качествената либерална преса, и най-вече неговата ключова теза, че социалните и етническите идеологии и практики на либералната качествена преса са твърдо в доминиращия етнически консенсус на „умерения расизъм” в модерните общества.

Въз основа на емпирични наблюдения, докторантката доказва основната си хипотеза, а именно: в. ”СМЕ” изгражда нееднозначен и амбивалентен образ на ромската общност, който изцяло не се вписва в модела на медия, показваща висока толерантност към ромския етнос, нито в модела на медия, която клони по-скоро към тезата за „умерения расизъм”, формулиран от Тео ван Дайк. Тя основателно търси причините за тази междинна позиция в спецификата на политическия преход в Източна Европа, който бива извървян и от качествената преса. Нейните изследвания показват,

че във в. „СМЕ” присъствието на ромската тема има смесен, хибриден, „амбивалентен” характер.

Научните приноси, отбелязани в автореферата напълно отговарят на проведеното научно изследване- на професионалната компетентност на докторантката, на нейните верни и точни наблюдения, на проведените изследвания, с помощта на качествени и количествени методи.

Научен принос е проведеното емпирично изследване на масив от 603 текста от в.„СМЕ” с ромска проблематика. Докторантката откроява от този масив 103 текста, в които са „кодирани” скрити внушения, които отново потвърждават съществуващите негативни определения за ромската морална идентичност.

Това е първото научно изследване у нас, посветено на този изследователски проблем, на основата на качествената преса на словашкия в. ”СМЕ”.

Проведеният научен анализ, емпиричните наблюдения, обобщенията и изводите, несъмнено ще бъдат много полезни за някои бъдещи изследвания на междуетническите отношения и образът на ромите в българската качествена либерална преса.

Основната препоръка към този дисертационен труд е той да бъде продължен като изследователските усилия се насочат към още по-панорамно изследване и проучване на междуетническите отношения и образът на ромите в качествената либерална преса - на основата и на българския медиен опит.

Сравнителният анализ на словашкия и българския медиен опит в отразяването на ромската проблематика в един и същ период ще покаже общото и различното при тях, ще направи по-видим публичният образ на ромите, който българската преса налага, и доколко този медиен модел е сходен с модела, изследван на основата на качествената либерална преса в Словакия.

Така по-детайлно ще се открият съществуващите медийни практики в Източна Европа по отношение на ромската проблематика, общото и различното в нейното отразяване от българската и словашката преса.

Създадена е експериментална матрица за изучаване на междуетническите отношения и образът на ромите в качествената либерална преса.

Научното изследване е интердисциплинарно, то използва методите на лингвистиката, топологията и антропологията. Този интердисциплинарен подход е особено подходящ за анализ и осмисляне на междуетническите отношения и образът на ромите, създаван от качествената либерална преса.

Като имам предвид актуалността на този дисертационен труд, професионалната компетентност на проведеното научно изследване, широтата на познанията на докторантката, обема на цитираната литература, извършеното проучване с помощта на количествени и качествени методи, направените научни изводи и обобщения, убедено препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Мариана Петкова Попова-Бечева за нейната докторска дисертация *„Умереният“ расизъм и качествената либерална преса в словашки контекст* (Образът на ромите във в. „СМЕ“ 2006-2008г.).

24.08.2011 г.

Проф.дфн Милко Петров